

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015

VIA TEMPORA NOVA

SPOLEK, NEZISKOVÁ ORGANIZACE

OBSAH:

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

ČINNOST SPOLKU VIA TEMPORA NOVA V ROCE 2015

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Dokumentace

Projekty

Práce na rekonstrukci zámeckého parku

Sanační práce na objektu zámku

Dotace

Kulturní a společenské akce; Lipovské hudební léto

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PREZIDIA

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ČLENSKÉ SCHŮZE OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ

Veškeré informace uvedené v této zprávě jsou uvedeny na webových stránkách spolku www.viatemporanova.cz

Tato výroční zpráva obsahuje vybrané údaje, přičemž veškeré podrobné informace vedoucí k závěrům této zprávy včetně účetní uzávěrky a přiznání k dani z příjmů k 31. 12. 2015 jsou k dispozici v sídle spolku.

Vážení přátelé a podporovatelé naší neziskové organizace, spolku VIA TEMPORA NOVA, uplynul další rok naší spolkové činnosti, rok naplněný usilovnou prací na záchraně zámeckého areálu v Lipové. Je možno konstatovat, že všichni, kteří ve sdružení vytrvali z minulých roků, se plně zapojili do práce, za což jim náleží velký dík. Rozšířil se okruh nových sympatizantů, což se projevilo především ve výsledcích veřejné soutěže „MÁME VYBRÁNO“, kde jsme čestně zvítězili právě v kategorii veřejné podpory našeho projektu. Vykrytalizovala se koncepce a postup nejen pro letošní rok ale i pro následující roky. V roce 2015 jsme se opět soustředili pouze a jen na revitalizaci a rekonstrukci zámku v Lipové, což je činnost, která nás plně zaměstnává a není v našich silách ji zatím doplnit o činnost na záchraně dalších památkově chráněných objektů. Což neznamená, že bychom nespolečně spolupracovali zejména s veřejnoprávními médii ale i s Ministerstvem kultury na koncepcích a pořadech propagujících záchranu našeho nemovitého kulturního dědictví. Významnými podporovateli zůstali i v minulém roce občané Lipové včetně zastupitelstva a především starosta obce, pana Pavla Svobody.

V naší vlastní činnosti na poli záchrany zámku v Lipové jsme dosáhli v minulém roce nezanedbatelného pokroku, především v získání nových dotačních titulů a podpory především od Ministerstva kultury ale i od Krajského úřadu Ústeckého kraje a dalších institucí, zejména pak Národního památkového ústavu. Nejvýznamnější podporou bylo získání evropských dotací z fondu Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí v celkové výši takřka dvaceti milionů korun, přičemž významným přispěvatelem se stala sama obec Lipová, bez jejíž finanční podpory by se akce na revitalizaci zámeckého parku nedala vůbec zvládnout.

Pravda, ne úplně vše, o co jsme usilovali, se nám podařilo, nicméně celkové snažení v uplynulém roce hodnotíme kladně. Náš cíl i v nedávné minulosti narušovala ekonomická nestabilita a i v tomto sledovaném období se nepřihlásil žádný z významných ekonomických subjektů, který by byl schopen dostat v rámci společenské zodpovědnosti firem svého postavení na trhu v české republice. Stav v ostatních vyspělých zemích evropské unie zcela nemyslitelný.

Zvláštní poděkování pak bude patřit kytarovému virtuosu panu profesoru Štěpánu Rakovi, jehož přízeň se konkrétně projevila především jeho účastí na koncertu v rámci Lipovských hudebních slavností. Stejně tak musíme poděkovat našim mediálním partnerům, díky jejichž práci se naše veřejnost pravidelně dozvídala o naší činnosti, ať už to byly tištěná či elektronická média u nás i v Sasku, stejně tak jako vysílání rozhlasové. Konkrétní mediální

výstupy včetně poděkování jejich protagonistům zájemci najdou v aktualitách na našich webových stránkách.

Všechna tato pozitiva vnímáme jako podporu v naší práci a chceme tímto poděkovat všem, kteří nás podpořili a kteří naše snažení vnímají jako korektní a transparentní, vedoucí pokud možno přímočaře k vytčenému cíli. Těšíme se na další spolupráci v příštím roce.

AD. 1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

EVA RAPIN

Statutární zástupce občanského sdružení, prezident sdružení

Mgr. Jan Rapin, PhD., MBA

Člen prezidia a vedoucí manažer projektu záchrany zámku v Lipové

Mgr. Lukáš Výmola

Člen prezidia

ČLENSKÁ SCHŮZE OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ JAKO NEJVYŠŠÍ ORGÁN

AD. 2.: ČINNOST OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ VIA TEMPORA NOVA V ROCE 2015

V roce 2015 jsme pokračovali v činnosti, kterou jsme započali v roce 2011 zakoupením zámku v Lipové, tedy jeho postupnou sanací a následnou rekonstrukcí. Po získání dotace od Ministerstva životního prostředí a Ministerstva pro místní rozvoj (ROP NUTS II. Severozápad) se naší prioritní činností v tomto roce stala rekonstrukce zámeckého parku, zejména barokního parteru, anglického parku příslušejícího k parteru, revitalizace prostoru podzámecké zahrady a založení nových parkových úprav v severní části pozemků nad zámkem, kde bylo založeno nové habrové bludiště. Realizací všech těchto úprav včetně komunikačních ploch, zejména tedy cestní sítě, se po vyhraném výběrovém řízení ujala firma Gabriel. Postupná obnova zámeckého parku je naším současným prioritním úkolem. Který nekončí realizací první etapy revitalizačních prací, na které byly poskytnuty prostředky z finančních zdrojů Evropské unie a ze státního rozpočtu. Ve sledovaném období jsme požádali o udělení dotací od Krajského úřadu Ústeckého kraje a rovněž tak od Ministerstva kultury, přičemž v obou případech jsme se svými žádostmi uspěli (viz. příslušná kapitola). Největší prací tedy byla činnost na projektu rekonstrukce parku a rovněž tak práce na sanaci vlastního objektu zámecké budovy. Zvládnout podání dotačních žádostí se stává absolutní prioritou naší činnosti nejen v letošním roce, stejně jako získání všech náležitých povolení a dobrozdání příslušných státních orgánů. Tato činnost se stává stále náročnější, vzhledem k tomu, že žádosti o dotace jsou stále složitější a náročnější na splnění zadaných podmínek. Jedním ze splněných úkolů bylo pokračování v realizaci kulturních akcí ve spolupráci s obcí, které přinášejí značné kulturní vyžití nejen pro místní občany. Hlavní akcí se stalo uspořádání Hudebního léta přesto, že prostor parku byl stavebně narušen. Koncert, kde hlavním protagonistou byl profesor Štěpán Rak, se vydařil, stejně tak jako následná oslava jeho významného životního jubilea.

AD. 3.: ZPRÁVA O ČINNOSTI

DOKUMENTACE

V průběhu roku 2015 vznikaly důležité dokumenty, důležité pro další činnost sdružení. V oblasti odborné jsme rozvíjeli dále spolupráci s firmou RECOC, prezentovanou panem dr. Smutkem, vynikajícím odborníkem v oblasti statiky a konstrukcí, patriot, který nám nezištně pomáhá s veškerou dokumentací spojenou s rekonstrukcí zámeckého areálu. Projekt zámeckého parku, který nám projektovala paní Ing. Vodrážková a který nedopadl nejlépe bohužel dospěl s touto dámou až k soudnímu sporu, neboť jsme si dobře vědomi, že jako dobří hospodáři nemůžeme uhradit nároky paní inženýrky, které jsou v rozporu se stavem projektu, který se musel několikrát upravovat a předělávat. Práci paní inženýrka neodvedla kvalitní, projekt rekonstrukce a revitalizace zámeckého parku a zahrady se tak stal trochu naší noční můrou a to nejen proto, že jak se ukázalo, paní projektantka vůbec není projektantkou a nemá na tuto činnost oprávnění – jak zjistil ve svém odborném posudku soudní znalec. Naštěstí nám v práci na konečné podobě projektu pomáhal právě ateliér RECOC a další spolupracující organizace, Studio 3L, které pro nás zpracovává po organizační stránce dotační projekty a je nám nápomocno s realizací jednotlivých dotačních titulů, poskytovaných Evropskou unií. Zde bychom rádi vyzdvihli nezištnou pomoc paní Ing. Mgr. Kateřiny Sochorové, bez jejíž práce by se nepovedlo projekt realizovat. Mnoho práce na definitivní podobě projektu pak odvedla i realizační firma Gabriel, která zjistila při realizaci projektu „nedopatření“ způsobená neprofesionalitou paní Ing. Vodrážkové, sestávající kupříkladu z drobností, jako je stávající staletý dub uprostřed nově neprojektované cesty či „pozapomenuté“ umístění desítek keřů v projektu. Z důvodu nekvalitní a předražené práce jsme se tedy s paní Vodrážkovou rozešli definitivně s tím, že projekt revitalizace parku bude průběžně doplňován a aktualizován tak, aby vznikl opravdu krásný prostor kolem zámku. Dalšími důležitými dokumenty byly samotné žádosti o dotace ať adresované ministerstvu kultury, Ústeckému kraji či některým soukromým vyhlášovatelům podpory pro nemovité kulturní památky. Všechny podklady pro dotace jsme si vytvářeli sami a naše žádosti byly státními i krajskými institucemi přijaty bez toho, aby na nich bylo shledáno jakékoliv pochybení po stránce administrativní či obsahové. Důkaz toho, že žádosti o dotace umíme zpracovat a i do budoucnosti se tohoto úkolu nemusíme obávat a sdružení tak ušetří především velké finanční zdroje.

Co se týče tzv. evropských dotací poskytovaných Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem pro místní rozvoj, pak nám na základě našich podkladů a s naší spoluprací dotační žádosti zpracovávalo výhradně Studio 3L, specializované na tuto činnost.

Jednotlivé konkrétní dokumenty pak se vztahují k jednotlivým dotačním titulům a v případě zájmu jsou k nahlédnutí v sídle našeho občanského sdružení.

V roce 2015 nám byly poskytnuty dotační prostředky

Ministerstvo pro místní rozvoj (ROP NUTS II. Severozápad) cestní parková síť

Ministerstvo životního prostředí (SFŽP) rekonstrukce parku – výsadba nových stromů a keřů

Ministerstvo kultury – Program PZAD – Program záchrany nemovitého kulturního dědictví
sanace objektu zámku

– Program publikační činnosti v památkové péči příspěvek na vydání
neperiodické publikace Lipová a Salmové

Krajský úřad Ústeckého kraje – sanace objektu zámku

PROJEKTY

Nejdůležitějším kontinuálně prováděným projektem našeho občanského sdružení je projekt záchrany, rekonstrukce a následné revitalizace zámeckého areálu v Lipové. Tento projekt byl nastartován získáním stavebního povolení (veřejnoprávní smlouvy) a podáním řady žádostí o dotace počínaje rokem 2012. Prioritním v tomto projektu je pak záchrana vlastního zámeckého objektu, vzácného architektonického barokního skvostu, zámku v Lipové.

Ve sledovaném období to pak byl prioritně projekt záchrany rekonstrukce a revitalizace zámeckého parku a barokní zahrady. Jak bylo konstatováno, na začátku projektu stál pan Větvička a následně Ing. Vodrážková, jejíž produkt bylo nutno revidovat za přispění především Studia 3L, firmy RECOC a prováděcí firmy Gabriel s.r.o.

Třetím významným projektem roku 2015 bylo pokračování v nastartovaných kulturních akcích, zejména Lipovských hudebních slavností a tedy projekt kulturních programů na zámku a v zámeckém parku. Čtvrtým významným projektem, na kterém jsme začali pracovat a budeme i v příštích letech bude publikační činnost propagující historii Lipové a zakladatelů zámku, rodu Salmů Reifferscheidtů. V roce 2015 jsme vydali publikace Lipová a Salmové, vůbec první publikaci, která se daným tématem zabývá.

DOTAČNÍ TITULY

Na základě zpracovaných žádostí byly poskytnuty následující dotační tituly:

1.:

Krajský úřad ústeckého kraje poskytl jednorázovou neinvestiční dotaci k realizaci projektu „ Záchrana, rekonstrukce a revitalizace zámku v Lipové u Šluknova“ v celkové výši 300.000.-

2.:

Ministerstvo kultury poskytlo v Programu na záchranu kulturního dědictví ČR dotaci v celkové výši 700.000.- Kč.

Program na podporu publikační činnosti v památkové péči příspěvek na vydání neperiodické publikace Lipová a Salmové v celkové výši 40. 000.- Kč

3.:

Ministerstvo pro místní rozvoj (ROP NUTS II. Severozápad) v projektu Rekonstrukce a revitalizace zámeckého parku v Lipové v celkové výši 8.051.753,78.- Kč

4.:

Ministerstvo životního prostředí (SFŽP) rekonstrukce parku v projektu Rekonstrukce zámeckého parku zámku Lipová v celkové výši 9.231.875.- Kč

5.:

Obec Lipová poskytla jednorázovou podporu – dotaci určenou na finanční spoluúčast výše uvedených projektů ve výši 5.000.000.-Kč.

Vyúčtování jednotlivých dotačních titulů včetně souvisejících kontrol proběhlo v roce 2015 vesměs kladně bez jakékoliv zjištěné chyby. Dokumenty vztahující se k jednotlivým dotacím jsou k nahlédnutí v sídle našeho občanského sdružení.

PRÁCE NA REKONSTRUKCI ZÁMECKÉHO PARKU

Jak již bylo konstatováno, po celý rok jsme se prioritně věnovali projektu rekonstrukce a revitalizace zámeckého parku. Na základě první studie, kterou provedl Jan Rapin a která byla základním podkladem pro práci Ing. Vodrážkové, resp. dalších zpracovatelů byl vytvořen projekt, dle kterého byl park rekonstruován. Vlastní projekt byl po mnohých peripetiích odevzdán Ministerstvu životního prostředí a akceptován v celém rozsahu a byla přiznána dotace na výsadbu zeleně v parku stejně jako na sanaci a údržbu stávající zeleně. Stejně tak byl schválen projekt na výstavbu nové cestní sítě a poskytnutí dotace Ministerstvem pro místní rozvoj (ROP Severozápad) Práce na rekonstrukci se rozeběhly koncem roku 2014 a pokračovaly od prvních jarních měsíců roku 2015. Intenzivní práce, zahrnující kácení, revitalizační zásahy do stávající zeleně, zejména staletých exemplářů ale především výsadbu nových stromů a keřů (viz podrobné informace na webových stránkách) pokračovaly přes celé léto až do října. Zároveň probíhaly stavební práce související s nově budovanou cestní sítí, rekonstrukcí opěrných zdí a výstavbou nových, které byly objeveny při průzkumných pracích v parku. K celkovému dokončení stavebních prací v parku tak nyní chybí jen vybudování dvou mostků přes výpusť ze Zámeckého rybníku, obnova druhé části opěrné zdi pod zámek (původní stavba stájí) a obnova ohradní zámecké zdi. Prioritní bude pochopitelně také obnova hlavní zámecké terasy a barokního bazénu uprostřed parteru stejně tak jako obnova sochařské výzdoby parteru.

SANAČNÍ PRÁCE NA OBJEKTU ZÁMKU

Sanační práce na objektu zámku pokračovaly i v roce 2015 a to díky přiznáním dotačních titulů poskytnutých Krajským úřadem Ústeckého kraje a Ministerstvem kultury v Programu PZAD. Jednalo se především o sanaci středního křídla zámecké budovy a o sanaci severovýchodního, nejvíce poškozeného křídla. Sanační práce za celkem zhruba jeden milion korun se soustředily na odlehčení stávajících konstrukcí od suti, která rozvrací především dosud zachovalé klenby objektu a ve své výšce, která místy dosahuje několika metrů, pak rozvrací i obvodové stěny zámku. Přiznané dotační tituly nám bohužel nedovolují provést

všechna taková opatření, aby bylo zabráněno další devastaci objektu. Pokračuje tak bohužel i nadále především destrukce hlavního zámeckého schodiště ale i druhého schodiště v jižním křídle zámecké budovy stejně jako degradace jednotlivých kleneb v přízemí objektu. Na tento stav jsme upozornili Ministerstvo kultury s žádostí o přiznání takové výše podpory, která by umožnila především zastřešení celého objektu, což je jediná cesta, jak zabránit dalším stavebním škodám na tomto výjimečném architektonickém díle dosud neobjeveného a nedoceněného barokního architekta Girolama Costy, který je autorem zámeckého projektu z roku 1737. Je třeba si uvědomit, že zámek je jedním ze dvou dochovaných projektů tzv. barokního minimalismu. Jak se vyjádřil maestro Svěcený – jeho degradace a přihlížení rozpadu zdí je stejné, jako bychom nečinně přihlíželi házení originálních listů partitury Beethovenovy Deváté symfonie do ohně.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE

Jednou z nejdůležitějších prací, která je prováděna kontinuálně po celý rok je práce na webových stránkách (www.viatemporanova.cz), které jsou průběžně aktualizovány a na kterých zájemce také najde aktuality, týkající se celého projektu záchrany zámku v Lipové. Jak již bylo předesláno. Vzhledem k náročnosti probíhajících prací po celý rok jsme se v roce 2014 soustředili pouze na již tradiční Hudební léto, jehož protagonistou byl profesor Štěpán Rak. Celoroční práci a její vyústění pak bylo vydání neperiodické publikace Lipová a Salmové, pojednávající rámcově o historii rodu Salmů (zejména v Království českém usedlé linii Salm-Reifferscheidt – Hainspach) zasazené do historie regionu i obce Hainspach (dnes Lipová). Tato publikace byla vydána za podpory Ministerstva kultury. Jako každoročně i v roce 2015 jsme se zúčastnili vlastním výstavním stánkem spojeným s obcí Lipová na podzimním veletrhu PAMÁTKY, který se konal v Praze. Zájem veřejnosti se i zde projevil rozebráním několika set titulů informačních brožurek seznamujících se zámek i parkem v Lipové. Celoročně jsme spolupracovali s médii, především s Českým rozhlasem Dvojka a výstupem byla řada zveřejněných reportáží (viz. aktuality na webových stránkách).

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

ZÁKLADEM ZPRÁVY O HOSPODAŘENÍ JE DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ SUBJEKTU – PRÁVNICKÉ OSOBY VE SMYSLU PŘÍSLUŠNÝCH ZÁKONŮ V JEJICH PARAGRAFOVÉM ZNĚNÍ – JAKO NEDÍLNÁ SOUČÁST TĚTO ZPRÁVY – KTERÁ JE KDYKOLI NA VYŽÁDÁNÍ K DISPOZICI V SÍDLE SDRUŽENÍ.

Rámcové sdělení prezidia k hospodaření subjektu:

Hospodařeno bylo především s finančními prostředky Evropské unie a s finančními prostředky státního rozpočtu stejně tak jako s finančními prostředky Krajského úřadu Ústeckého kraje, bez jejichž příspěvní by nemohlo dojít k realizaci projektů uvedených výše. Vysokým příspěvkem pomohla i samotná obec Lipová a jako každoročně přispěli značným dílem i manželé Rapinovi, kteří do projektu v roce 2015 vkládali své osobní finanční prostředky a prostředky které zajišťují svými osobními úvěry. Krátkodobé úvěry byly poskytnuty i dalšími fyzickými osobami, vždy na základě schválení prezidia sdružení. Bez této finanční pomoci, která je promítnuta do finanční uzávěrky spolku by nebylo možné provozovat činnost sdružení.

K dnešnímu dni (stejně jako v roce minulém) musíme bohužel konstatovat, že se nám nepodařilo zajistit žádné finanční dary a příspěvky od fyzických ani právnických osob přesto, že tomuto cíli bylo věnováno poměrně hodně úsilí. Musíme konstatovat, že společenská odpovědnost firem v ČR je z našeho pohledu na takřka nulové úrovni. V následujících letech je třeba zhodnotit úsilí, které bylo v této oblasti vynaloženo od počátku projektu. V rámci těchto konstatování bylo nakládáno s finančními prostředky hospodárně.

Sdružení však byly poskytnuty i příspěvky nefinančního plnění, zejména dobrovolnické práce a na tomto poli musíme naopak konstatovat plné uspokojení a vyslovit přání, aby tato plnění pokračovala i v budoucnu.

Celkově je projekt dlouhodobě podfinancován, což se projevuje především v nedostatečném zajištění všech potřebných prací na zámku, zajišťovat patřičnou reklamu projektu včetně tiskových a mediálních výstupů. Zestručněno osobní prostředky manželů Rapinových nejsou bezedné a na realizaci projektu je zapotřebí daleko více prostředků, které bohužel nebyly dosud nikým dalším mimo výše uvedené instituce poskytnuty. Musíme konstatovat nesystémový přístup ze strany státních institucí a nezájem ze strany podnikatelských subjektů o záchranu našeho nemovitého kulturního dědictví.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PREZIDIA

Prezidium na svých zasedáních v průběhu roku formálně i neformálně schvalovalo jednotlivé kroky statutárního zástupce sdružení, stejně jako kroky jednotlivých členů prezidia. Můžeme konstatovat, že v průběhu roku bylo plně postupováno v souladu se Stanovami sdružení, zejména v souladu s § 3. Stanov.

Občanské sdružení přes trvalé problémy s podfinancováním svého hlavního současného projektu, jímž je záchrana zámku v Lipové, postupuje efektivně, hospodárně nakládá s prostředky, které jsou jí svěřeny do péče a v podmínkách, které má pro svoji činnost, postupuje maximálně efektivně.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ČLENSKÉ SCHŮZE OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ

Členská schůze sdružení jako nejvyšší orgán sdružení schvaluje tuto zprávu jako dostatečnou a souhlasí s tím, aby prezidium pokračovalo ve své práci v dalším funkčním období, a zároveň mu ukládá, aby svoji činnost směřovalo k cílenému plnění úkolů souvisejících s realizací záchrany zámku a zámeckého parku v Lipové i v následujícím kalendářním roce. V roce 2016 by se činnost spolku měla soustředit především na získání dotačního titulu z fondu Přeshraniční spolupráce se Svobodným státem Sasko, který v případě získání použije na rekonstrukční práce na objektu zámku. Členská schůze ukládá členům prezidia, aby soustředili svoji činnost na získání mimořádné podpory poskytnuté Ministerstvem kultury a zároveň na získání finančních prostředků od nejširší veřejnosti a využilo tak potenciál získaný vynikajícím umístěním ve veřejné soutěži podporované Ministerstvem kultury „Máme vybráno“. Zároveň je nutné pokračovat v projekční činnosti i v činnosti publikační.